

'Weten hoe het kind ervoor staat'

ACHTERGROND **PESTEN**

● Vaak zit er meer achter zelfdoding pestslachtoffer

Door **Jon van Schilt**

Groningen "Ik zou willen dat van alle kinderen in Nederland bekend is hoe ze ervoor staan. Prestaties op het gebied van rekenen en taal volgen we supergoed. Maar of iemand vrienden heeft en gelukkig is, weten we vaak niet. We hopen dat leraren dat aanvoelen, maar als het gaat om het tegengaan van pestgedrag doen scholen het niet goed genoeg."

René Veenstra, hoogleraar sociologie aan de Rijksuniversiteit Groningen, is pestspecialist. Hij doet onderzoek naar het stelselmatig treiteren en de gevolgen ervan en is betrokken bij het lesprogramma Kiva, dat pesten op de basisschool moet terugdringen. In Nederland

worden ongeveer 100.000 kinderen gepest, weet hij. Vaak stopt het getreiter op een bepaald moment. Soms ook niet. Bij Fleur Bloemen zijn sterke signalen dat zij ook op de basisschool al werd gepest. "Als kinderen langdurig en op meerdere scholen worden gepest, dan kunnen ze denken: het ligt aan mij. Ze zien dat andere kinderen overal aansluiting vinden en hen lukt het niet. Dit kan ertoe leiden dat ze uit het leven stappen."

Toch is pesten volgens Veenstra zelden de enige reden voor de ultieme wanhoopsdaad. "Vaak zit er meer achter. Van de 100.000 kinderen die worden gepest, maakt maar een heel klein deel een einde aan het leven. En wat er achter zit, kan van alles zijn. Een slechte band met de ouders, gedragsproblemen. Een kind kan stil zijn omdat het verlegen is of omdat het kampt met een groot probleem. Daar moet je achter zien te komen."

Een zelfbenoemd deskundige

roept volgens Veenstra bij herhaling dat pestslachtoffers voor de keuze staan: zichzelf van het leven beroven of de pestkop ombrengen. "Daar ben ik het dus absoluut niet mee eens. Als een kind wordt gepest, moet je juist het gesprek aangaan. Wat is er aan de hand? Als dan blijkt dat het kind lijdt onder het pesten, dan is het zaak de hulp van de klasgenoten in te roepen. Ja, degenen die het kind pesten. Stel de vraag wat ze eraan kunnen doen. Het is een illusie te denken dat iedereen vrienden kan worden met iedereen, maar de pestkoppen moeten beseffen wat de gevolgen van hun gedrag zijn. Zodra ze weten dat die ander het vreselijk vindt en er zwaar onder gebukt gaat, dan is het pesten vaak al over. Ze hebben gewoon niet door hoe ernstig het slachtoffer het opvat."

Aan leerkrachten doet hij een indringende oproep: "Neem kinderen die melding maken van pestgedrag serieus."